

(1939 -)

SERVET ARMAĞAN

1939 Urfa doğumlu Prof. Dr. Servet Armağan ortaokul, lise, hukuk öğrenciliği ile asistanlık, doçentlik, profesörlük, dekanlık ve rektörlük dönemlerinde hep Nur hizmetlerinin içinde bulunmaya çalışmış ve bunu başarmış örnek bir şahsiyettir. Kendisi Anayasa Hukuku hocasıdır. Mahrumiyetler içinde, namüsait şartlar altında başlayan Urfa ve İstanbul Nur hizmetlerinin yakın şahididir. Vefatından kısa bir süre önce Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerine ziyarete gitmiş, fakat yüz yüze geldikleri halde izdiham yüzünden mübarek elini öpme fırsatını kaçırmıştır. Üstad'ı uzaktan görebildim diyor kendisi.

Anayasa hocası Servet Armağan'ı, Risale-i Nur camiası içinden yetişen ilk akademisyen olarak biliyorum. 70'li yılların başlarında Ankara'da okurken, rahmetli Bayram Yüksel ağabeyin "Servet Armağan gibi olmak lazım" diye bize, Servet Bey'i örnek gösterdiğini çok iyi hatırlarım... Üç dil bilen, bir Üniversite kuran Prof. Dr. Servet Armağan, aktif nur hizmetlerinin içinde kalarak, Nur Talebelerinin kendi sahalarında zirveye çıkabileceklerini fiilen göstermiş, örnek olmuş isimlerden biridir... Hem de o çok zorlu şartlar altında; baskınlar, hapisler, sürgünler, dayaklar döneminde... O, kendini harcatmadan, davasından taviz vermeden başarmayı bilmiştir... Risale-i Nur, Üniversiteye, Üniversiteliye doğru ilk keşif adımlarını atıp hızla ilerlerken, Bayram Yüksel ağabey herhalde bu manayı kastediyordu... Önümüzde henüz pek başka bir örnek de yoktu...

Servet Bey'in anlattığı hatıraların, yaptığı tespit ve tahlillerin ayrı bir özelliği var. Çünkü o bir hukukçu ve hukukçuların hocası... Yüzlerce, binlerce hâkim, savcı ve avukat yetiştirmiş... Üstelik on yıllarca hukuksuzluk potasında eritilip kavrulmak istenen bir cemaatin içinden yanarak çıkmış cevherleşmiş bir Armağan, bir Servet...

Mümtaz şahsiyet, rahmetli Ordinaryüs Prof. Dr. Ali Fuat Başgil, Servet Armağan'ın hocasıdır. Kendisiyle olan hoca-talebe münasebetlerinin yanında, Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur zaviyesinden de yakın görüşmeleri olmuştur... Anlatımı gelecek...

1990-1992 yılları arasında Dicle Üniversitesinin Hukuk Fakültesi Dekanlığını yapan Servet Armağan, 1992'de Şanlıurfa Harran Üniversitesinin kurucu rektörü olur; Harran Üniversitesini kurar, tesis eder. Bu görevde 1996 senesine kadar kalır... 2006 sonunda üniversiteden emekli olur.

Prof. Dr. Servet Armağan'ın elli kadar kitabı, 100'den fazla bilimsel makalesi vardır. Almanca, İngilizce ve Arapça bilmektedir. Konuşmalarımız sırasında kendisinden şöyle bir hatıra da aldım: "Anayasa Mahkemesi üzerine hazırladığım tez, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından bastırıldı. Yargıtay'ın bazı kararlarına kaynak oldu. Anayasa Mahkemesi de bu kitaba başvuruyordu. Mesela A. Necdet Sezer, Anayasa Mahkemesi üyesi iken, Ankara'da beni odasına davet etti. Odasında kitabım duruyormuş, kitabımı göstererek, "başımız sıkıştığı zaman buna başvuruyoruz..." dedi.

Servet hocamızın, Risale-i Nur ve Bediüzzaman Said Nursi Hazretleriyle de alakalı çok kıymetli çalışmaları vardır. Bunlardan kitaplaşanlar; "Hak Arama Hürriyeti Ve Said Nursi", "Risale-i Nur'un Dil Özellikleri"dir. Sahasında ilk çalışma olan bu kitaptan çok

istifade ettiğimi hassaten ve önemle belirtmek isterim. Nesil yayınları arasında çıkan bu, "Risale-i Nur'un Dil Özellikleri" kitabı, Risale-i Nur'u anlayamıyoruz, bugünkü dile çevrilsin diyenlere ilmi ve mukni cevaplar veriyor... Okumasında fayda var... Bunların yanında "27. Lem'a, Eskişehir Mahkeme Müdafaası" ve başka konularda da kitap çalışmaları devam etmektedir.

İstanbul Fatih'te bulunan çalışma bürosunda, kamera ile kaydettiğim hatıralarını yazdıktan sonra, Servet Bey'in kendisine tashih ettirdim...

Prof. Dr. Servet Armağan Anlatıyor:

19 Mayıs 1939'da Urfa doğdum. İlk ve ortaöğrenimimi bu şehirde tamamladıktan sonra, 1956 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine kaydoldum. 1960 yılında Fakülteyi bitirdim ve aynı Fakültede 'Anayasa Hukuku Kürsüsü' asistanı olarak göreve başladım. 1977 senesinde aynı kürsüde Profesör unvanını aldım. Bu arada 1967'den 2004 yılına kadar fasılalarla Almanya'da bilimsel araştırmalar yaptım. Bilhassa İslam Hukuku ve İslam Ekonomisi üzerinde araştırmalarım var; bu konularda raporlar hazırladım, konferanslar verdim, kurum adına uluslararası toplantılara katıldım.

ÇARŞAFLI KADININ BAŞINA GELENLER

Çocukluğumda Urfa'da muntazam bir Kur'an dersi alamadım. Çünkü yasaktı... Yine de evlerde, kapalı cami odalarında, hücrelerde, gizli gizli hafızlık ve Kur'an dersleri yapılırdı; ama yasaktı, polis takip ediyor, baskınlar yapıyordu. Ben ise Kur'anı kendi kendime öğrendim. Prof. Münif Çelebi tarafından yeni yazıyla Kur'an Alfabeti diye bir kitap hazırlanmış, ondan istifade ederek Rıdvaniye Camiinin hücrelerinde kendi kendime hızlıca çalışarak bir haftada öğrendim.

Kur'an-ı Kerim dersi almanın ne kadar yasak ve zor olduğunu yaşadığım ve hiç unutamadığım bir misalle anlatayım:

Urfa'da bizim mahallede boylu poslu kapalı, çarşaf örtülü Hafız Saliha diye bir hanım vardı. Kapımızın karşı tarafında aynı sokakta oturuyordu, annemden küçüktü, görüşürlerdi. Çok küçük yaştaki oğlan ve kız talebelerini okuturdu bu kadın. Çocuğu vardı bizimle yaşıt. Kocası da taşçı idi, yani taş yontardı.

Daha ilkokul çağlarındayım... Bir gün arkadaşlarla sokakta oynarken, polis bastı bu evi. Polisler gelince biz korktuk. İçerdeki okuyan çocuklar da, ciyak ciyak bağıarak kaçıştılar. Herkes korkuyordu polisten tabi. Derken Saliha Hanımı çeke çeke dışarı çıkardılar. Kadın çarşafı, direniyor, gelmek istemiyor... Onun gibi kadınlar polis görsün, karakol görsün vaki değil... Derken polis çekince yere düştü kadın. Sağı solu mahrem yerleri açıldı, sokağın ortasında... Kadıncağız bir taraftan kendini toparlayıp örtünmeye çalışıyor, diğer taraftan da ayağa kalkmaya çalışıyordu... Biz nasıl korktuk, nasıl ağladık ama... Anlatamam... Kadın da ağlıyordu...

Abdullah Yeğın'in metruk bir hücresinde senelerce kaldığı Şanhurfa Rıdvaniye Camiinin bugünkü hali. Servet Armağan Risale-i Nur'u burada tanımıştır.

O sırada kadının kocası işten dönüyor... İri yarı, kemikli bir adam... Evine dönüyor adam, bir şeyden haberi yok... Biraz daha geldi baktı evinin önünde bir kalabalık var; farkında değil karısından daha... Bir de baktı kendi karısı, adam deliye döndü, yorgun argın polislerin üzerine atladı, polislerle boğuşmaya başladı. Polisler bu sefer bunun üzerine atladı, dövüldü, copladılar, karakola götürdüler. O zaman öyle korktum ki anlatamam... Düşünün kadın bağıyor, biz de bağıyoruz, korkulu bir sahne... Şimdi bakma polise taş atıyorlar, kurşun sıkıyorlar; o da bütün bütün saygısızlık, başka türlü vahşice bir hareket. Yalnız o zaman toplumda bıraktığı intiba böyleydi polislerin. Her an yakalanıp dövülme ihtimali var... Şimdi böyle bir ortamda nasıl Kur'anı öğrenirsiniz?

ABDULLAH YEĞİN AĞABEY RUTUBETLİ, SOBASIZ BİR HÜCREDE KALİYORDU

Ortaokul son sınıfta ve lise çağlarımda namaza başladım ve ilk defa kendi ayağımla Abdullah YeğİN ağabeyin yanına gittim. Abdullah ağabey Balıklıgöl kenarında bulunan Rıdvaniye Camiinde kalıyordu... Ne yapıyorsunuz ne ediyorsunuz diye yanına oturdum. Tabi ben daha önceden Bediüzzaman ismini duymuştum, orada Risale-i Nur okunduğunu da biliyordum. Daha geriye gidersek, ortaokul çağlarımda Süleyman Cengiz isminde Urfalı bir okul arkadaşım bana, Eşref Edip'in, Bediüzzaman'ın küçük Tarihçe-i Hayat'ını vermişti. Daha sonra Risaleleri elde etmem bu şekilde Abdullah ağabeyden oldu. Kendim gittim... Orada bana daktilo ile yazılmış Risale-i Nur'dan birkaç parça vermişti Abdullah ağabey. "Bunu oku sonra getir" dedi. Gittim şehrin dışında Bamya Suyu denilen yerde okudum ve birkaç gün sonra geri götürdüm; Abdullah ağabey bana biraz daha ders okudu...

Abdullah ağabeyin kaldığı bu Rıdvaniye Camii Urfa'nın bir sembolüdür. Urfa'yı tanıtan TV programlarında mutlaka bu cami görüntülenir. O zaman terk edilmiş, yıkık ve bakımsız hücreleri vardı... Camide namaz kılınıyor ama eskiden yapıma hücreleri hem boş, hem de bakımsızdı. Abdullah ağabeyin oraya yerleşmesi, idarece hem önemli değildi, hem de çok rutubetli ve bakımsız olduğu için kimsenin oturmadığı, ilgilenmediği yerlerdi. Oraya, Abdullah ağabeyin yanına, bir günde bir kişi ya geliyor ya da gelmiyordu. O kadar tenha ki tek başına orada kalıyordu. Cami olduğu için yatsı namazından sonra kapatıyorlar, orada hapis gibi kalıyordu. Bir taraf göl, diğer taraf kapı... Diyelim hücresi burası, tuvaleti yüz metre ileride, caminin bir köşesine yapmışlar. Çok zahmetli, rutubetli bir yerdi... Sobası yok, yakacak bir şey de yoktu... O gençlik yıllarında orada kaldı Abdullah ağabey... Bir müddet sonra, bu camide yazın, akşam-yatsı arası ders yapmaya başladı Abdullah Ağabey. Dersten sonra yatsı namazını kılar biz dağılırdık. Cami kapısı kapanır, Ağabey içeride kalırdı. İşte bu derslerin benim çocukluk-gençlik ruhumda müspet tohumlar ektiğini sonraları fark ettim. Urfa'da Abdullah ağabeyin yanı sıra Hüsnü Bayram ağabey ve Zübeyir ağabey de bulunmuştur. Zübeyir ağabey Telgraf memuru olarak tayinini Urfa'ya yaptırmıştı¹...

¹ Urfa hizmetleriyle alakalı ilk gelişmeler şöyledir: 1951 senesinde, Abdullah YeğİN Ağabey, o sırada okuduğu Ankara Dil Tarih'i terk ederek, Üstad Hazretleri'nin hizmetine girmek üzere yanına gider. Üstâd onu, daha önceleri altı aylığına göndermiş olduğu Ceylan Çalışkan'ın yerine, Urfa'ya gönderir. Bu arada Üstad, İslâhiye'de telgraf memuru olarak çalışan Zübeyir Ağabey'e, tayinini Urfa'ya yaptırmayı için haber gönderir. Zübeyir Ağabey de tayinini Urfa'ya aldırır. Daha sonra, Hüsnü Bayram Ağabey de Üstad Hazretleri tarafından yanlarına, Urfa'ya gönderilir. Böylece bu üç kahraman talebe Urfa'da bir buçuk sene kadar kalırlar.

1953 başlarında Urfa'da, Nurculuk yapmak ve çocuk okutmaktan dolayı tevkif edilirler ve Isparta'ya götürülürler. Isparta'da iki ay kadar hapis yattıktan sonra, tutuksuz olarak yargılanmak üzere serbest bırakılırlar. Üstad, Zübeyir Ağabey'i hizmet için kendi yanında alıkoyma... Abdullah YeğİN ile Hüsnü Bayram ağabeyleri ise, 1953 yılı yaz aylarında tekrar Urfa'ya gönderir. Hüsnü ağabey bir müddet sonra tekrar Üstad'ın yanına avdet eder. İşte Servet Armağan hocamızın Abdullah ağabeyle olan irtibatı bu tarihten sonra başlar... **Ömer Özcan**

Rıdvaniye cami seneler sonra, 1990'ların başlarında, Şanlıurfa Harran Üniversitesinde rektörlük yaptığım dönemlerde restore edildi, hücrelere kapılar takıldı, güzel oldu. Gariptir, hem çok gariptir: Seneler evvel ilk Risale dersini aldığım Rıdvaniye Camiinin 25 kadar hücrelerinden birini, restorasyondan sonra, Rektörlük misafirleriyle görüşme odası olarak aldım. Hem de en büyük odasını... Valilik izniyle bana tahsis edildi... Bu geniş odada öğretim üyeleri, bakan ve yabancı misafirleri ağırlıyordum. Ve dahası, vaktiyle Abdullah Ağabeyin oturduğu ve benim ilk risale dersini aldığım odayı da tefriş ettirdim. Halen burada her gün dersler yapılıyor.

Tekrar o günlere dönelim: Bir müddet sonra Abdülkadir Badıllı'nın babası, Abdurrahman amca evini derslere açtı. Abdurrahman amca, Urfa'nın Badıllı Aşiretinden... Yakışıklı uzun boylu bir adamdı. Urfa'nın eski mahallerinden birinde bir evi vardı. O evini açtı ders yapmak üzere. Orada Pazar günleri öğleye kadar dersler yapılırdı. Aşiret (Badıllı) reisi olduğu için Abdurrahman amca cesaret edebiliyor, başka kimse cesaret edemiyordu. Bastonla gezerdi, nüfuzlu, asabi bir adamdı. "Nurculara hiç kimseye söz söyletmem" derdi. Allah ondan razı olsun. Bir müddet de oraya devam ettim derslere...

İLK İSTANBUL DERSLERİ

Liseyi bitirince 1956 yılında İst. Ün. Hukuk Fakültesini kazandım ve aynı yıl İstanbul'a geldim. Çeşitli yurtlarda kaldım.

İstanbul'da Süleymaniye Camiine yakın Kirazlı Mescit Sokak, "46 Numara" diye bir dersane vardı. Orası çok küçük namüsaıt bir yerdi. Üst tarafta ev sahibi Abdurrahman abi kalıyordu. İstanbul'da ilk ve tek dersane... Ahmed Aytimur ağabeyin bulunduğu yer... Orada haftada bir dersler yapılırdı. O da muntazam değil; kimse cesaret edemiyordu oraya gitmeye, çünkü devamlı tarassut altındaydı. Biz de arkamıza baka baka korkuyla giderdik. Polis yakaladı mı götürüp karakolda dayak atıyordu. Benim kaldığım yurtlar oraya yürüme mesafesinde yakındı. O ev epey kimseye, ağabeylere hane olmuştu. Başka yer yoktu ki. Ceylan ağabey evlendiğinde hanımını bile oraya getirmişti. Zübeyir ağabey de son nefesine kadar orada kaldı.

Bu dört senelik fakülte hayatım sırasında ben oraya hep devam ettim. Daha sonraları da hep gittim. Ağabeylerimiz bize; "evin tam karşısında polis kalıyor, gelirken etrafınıza bakın, perdeler kapalı olacak, tek tek girin, çıkın" derlerdi. Böyle çok gariplikler yaşanmıştı o zamanlar. Vicdan hürriyeti bu kadar baskı altında... Daha garibi bir gün o polisi gördüm ben. "Bu adam işte" dediler. Baktım ki bu polis dedikleri, benim fakülteden arkadaşım. Çok samimi değiliz ama birbirimizi tanıyoruz. O beni ben onu, gördük birbirimizi. Demek jurnal ediyormuş.

Bir müddet sonra Hacı Nazif Çelebi'nin evinde de dersler devam etmeye başladı. Ispartalıydı o... -İnebolulu Ahmed Nazif Çelebi değil, o başkasıdır- Bu Nazif Çelebi hem hafızdır hem de gayet cömert ve güzel Türkçe konuşan bir adamdı. Sultanhamam'da kumaş ticareti yapar; bir hayli zengin, ikramlar da yapardı. Az önce bahsettiğim Kur'an Alfabetini yazan Münif Çelebi ile kardeşirler... O, evini açtı derslere... Evi de, şimdi Suffa Vakfı'nın olduğu bina. Ceylan abi Isparta'dan, Ahmed Feyzi ağabey İzmir'den gelirler, Üstad'ın yanında kalmış diye onlara ders okutuyorlardı, bana da okuturlardı. "Nur dersleri yapılıyor" diye bu evi gazeteler, bilhassa Vatan gazetesi, çok yazdı o zaman. Ama Nazif Çelebi nüfuzlu birisi olduğu için polis orayı basmıyordu.

Sene 1962 veya 63 olabilir. Asistan iken Haseki'de bir arkadaşın evinde bir kış akşamı ders anında baskına uğradık. Çok kısa bir süre orada kalmıştım ben. O baskın sırasında Dr. Mehmet Akay da vardı. Bizi emniyete götürdüler. Geceyi nezarete geçirdik, ertesi günü ağır cezaya çıkardılar bizi. Dört kişi tutuklandı, ama bizi bıraktılar. Bu hadise üniversitede bir hayli yankı buldu. O zaman İstanbul Hukuk gibi Avrupalı bir eğitim veren bir fakültede, bir kimsenin Risale-i Nur okurken yakalanması hiç kabul edilemeyecek bir şey... Dindarlar arasında bile yadırganıyordu... Bizler o zaman nasıl dayanmışız bu baskılara karşı halen hayretteteyim. Bunu bir inayet-i İlâhiye olarak kabul etmek lazım.

Sonra beraat ettik biz. Diğerleri çok az bir ceza aldılar. Kaldığım yurtlarda Risale-i Nur'ları iyice okudum. Ama zor oluyordu. Mesela son sınıfta iken Site Talebe Yurdunda Risaleleri buldular, ihbar ettiler beni. Az kalsın yurttan atacaktı.

ÜSTAD VEFAT EDİNCE BAZI AĞABEYLER İSTANBUL'A GELDİ

1960 yılının sonunda aynı fakültede "Anayasa Hukuku" asistanı oldum. Risale-i Nur'u daha hızlı okumaya başladım.

Bu arada Nazif Çelebinin evinden başka, nadir de olsa değişik semtlerde de ev dersleri başladı. Mesela Emirgan'da bir pastanenin üst katında olurdu, oraya giderdik. Pastanenin sahibi Risale-i Nur talebesiydi. Emirgan lüks bir semttir, Sakıp Sabancı'nın evine, Atlı Köşke bitişikti o pastane. Buradan oraya gitmek de bir masraf, otobüs var ama o da bir para. Bazen gidemezdik. Başçavuş Ali Demirel vardı İstanbul'da, içimizde zengin sayılıyordu. Maası var, Ordu'da görevli... O, bazen Cerrahpaşa'daki evine bizi davet eder yemek yedirirdi. Şükran hanımın yemeğini yerdik. Evi küçüktü... Ali Demirel'in evinde de olurdu ders. Bir de Haseki'de Dr. Mehmet Akay'ın kaldığı dersanede yapılırdı. Bizim basıldığımız ev... Bundan başka, benim kayınpederim çantacı Kemal'in Cerrahpaşa'daki kiralık basit ve gayr-i muntazam evinde... Kemahlı Ekrem amca vardı, onun Yenikapı'daki evinde de dersler yapılırdı. Bu zat sağlık memuru Hakkı'nın babasıdır.

Üstad vefat edince, o seneden itibaren Üstad'ın büyük talebeleri de İstanbul'a geldi. Zübeyir, Tâhirî, Ceylan ağabeyler gelip İstanbul'a yerleştiler. Tâhirî ağabey Kocamustafapaşa'da Tevruz apartmanında, Zübeyir ağabey Kirazlımescid 46 numarada kalmaya başladı.

Ceylan ağabey de oradaydı. O, sonra evlendi oradan ayrıldı, ev tuttu. Ceylan ağabey evlendiğinde hanımını 46 Numaraya getirmişti... Böldüler orayı. Merdivenden aşağı doğru bir perdeyle paravan çektiler, zaten çok küçük bir yerdi. Daha geniş bir apartman dairesine gidememişti, çünkü parası yoktu, minibüs şoförlüğü yapıyordu. Orada kalması herhalde bir seneyi bulmadı. Evlendikten bir müddet sonra kaza geçirdi, 1963'de vefat etti, çocuğunu göremedi yani...

Ben İstanbul'da iken Re'fet Barutçu ağabeyle de tanıştım. Beşiktaş Akaretlerde bir Camide imamlık yapıyordu. Bu ağabey, oradan kalkar, tramvayla Süleymaniye 46 Numaraya derse gelirdi. Çok uzun bir yol, çok dolaşılırdı. Ben bazen onun yanına giderdim; beni çok sevmişti. Yazın onunla gemi seyahatine çıkardık. Re'fet ağabey Üstad'a ve Risale-i Nur'a âşıktı. Hafızdı, hafız olduğunu kendisinden duydum. İstanbul-Beykoz doğumludur. Çok nazik, müeddeb bir zat idi. Yüzbaşı iken emekli olmuş, Üstad'ı tanımış ve hizmetler yapıyordu. Üstadla beraber bütün hapislere girdi. Onunla hatıralarım çoktur.

ÜSTAD SAİD NURSİ İSTANBUL'DA

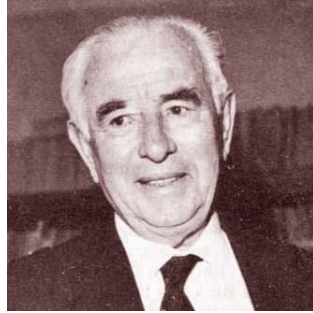

1959'un son günlerinde İstanbul Piyer Loti Otelinde gazeteciler tarafından rahatsız edilen Üstad Bediüzzaman Hazretleri aşırı izdiham içinde otomobiline bindirilirken

Üstad vefatına yakın 1960'ın tam başlarında İstanbul'a geldi... Biz bunu duyduk... Ankara'dan gelmişti... Piyer Loti Oteline yerleşmişti... Bu otel daha çok yabancı turistlerin kaldığı bir yerdi. Çemberlitaş'ın biraz ilerisinde, içeridedir. Gittik, baktık ki kıyamet kopuyor otelin önünde... Basın mensupları, polisler doldurmuş her tarafı... Av. Bekir Berk o zaman bu basın mensuplarını ve polisleri idare etti. Onlara Risale okudu; bizim resimlerimizi çektiler. Bekir Bey arasına çıkıyor geliyor, tekrar Üstad'a çıkıyor... Üstad yukarıda rahatsız olmuş izdihamdan. Uzun müddet orayı işgal etti basın mensupları. İlhan Demirel diye o zamanki Akşam gazetesinden birisi, Üstad'ın balkonuna kement atmış, çıkmış. Birkaç resim çekmiş. Üstad rahatsız olunca haydi gidiyoruz demiş. Üstad birden öyle bir şekilde çıktı ki, hem resminin çekilmesini istemiyor, hem de tecavüzdün çekiniliyor... Çok kalabalıktı, rahatlıkla bir su-i kast yapılabilir... Şemsiye altında hızlı bir şekilde arabaya binildi, hızla uzaklaştılar Kabataş'a, araba vapuruna doğru. O sırada ben de Üstad'ın simasını görmüş oldum.

Gazeteciler, siyasi bir gezi zannediyorlar, Demokrat Parti adına mı geldi diye araştırıyorlar... Gazeteler çok hakaretamiz şeyler yazdı o zaman. Av. Bekir Bey onlara tekzip gönderdi. Bekir Bey'e, ben de yeni mezun olmuş bir hukukçu olarak yazıhanesinde yardımcı oluyordum. Müvekkilim siyasi bir gayesi yoktur, İslam âlimidir şeklinde tekzipler gönderdik, ama gazeteler bunları yazmadı. Basın savcısına veriyor, savcı gazetelere göndermiyor, böylece basmıyorlardı tekzibi. Çünkü şöyle diyorlarmış: "Nursi, şahsiyeti bu şekilde gazete tekzibi ile korunacak kadar değerli değildir." Bir daha gönderdi... Bekir ağabeyin yazıhanesi Cağaloğlu'nda Altay Apartmanında idi. Anadolu'ya davalara gittiğinde anahtarı bana verirdi; yazıhanede durur, hazırlık yapardım; memnun olurdu...

HOCAM ALİ FUAT BAŞGİL'İN ÜSTAD'A SELAM VE HÜRMETLERİ...

Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil(1893 – 1967) Bediüzzaman'a selam ve hürmetlerini göndermişti

İstanbul büyük bir kültür şehri, asırlarca Osmanlı'ya Başşehirlik yapmış; Üstad Hazretlerinin tabiriyle dünya cenneti bir şehir. Bu şehir bana çok şey öğretti; Hukuk eğitimim, ilmi çalışmalarım, konferanslarım, münevver insanlarla münasebetlerim hep bu şehirde oldu. Bunlardan birisi de hocam Ordinaryüs Prof. Dr. Ali Fuat Başgil'dir. Onun talebesi oldum, hocamdır. Kendisi Anayasa Hukuku hocasıdır. Evine de giderdim. Kadıköy tarafında Kızıltoprak'ta bir villası vardı. Avrupa tahsili görmüş, iyi bir Avrupa kültürü almış, fakat Osmanlı kültürüne aşina, vicdanlı, vicdanının sesini dinleyen ve yazan bir münevver... 1928 yılında Avrupa'da Hukuk ve Siyasal bilimler doktorası yapmış, Avrupa'dan dönmüş... 1940'lı yıllardan sonra din, insan, gençlik, hürriyet, lâiklik, demokrasi gibi daha evvel hiç yazılmayan cinsten eserler yazmaya başlar... Bunlar ilkti, daha önce ilim erbabı tarafından yazılmayan şeylerdi...

Biz onun evine Sungur ağabey ve daha birkaç kişiyle birlikte birçok defa gittik. Bir seferinde Ayet-ül Kübra Risalesinden bir miktar okuyup ders yapmıştık. "Bunu Fransızcaya tercüme etseniz hocam" dedim. Fransızca'yı çok iyi biliyordu çünkü. O da elini şakağına koydu, bir müddet dinledi dinledi "Bunu çevirmek hemen hemen imkânsız, ben bunu tercüme edecek durumda değilim; onlar, Risale-i Nur okumak için Türkçeyi öğrensinler" dedi. "Buradaki birçok kavramların Fransızcasını bulamazsınız" dedi. Bediüzzaman ve Risale-i Nur için "İbn-i Rüşd'e benzetiyorum Bediüzzaman'ı, aynı onun

tarz ve ifadesine benziyor" dedi. Takdirle bahsetti... Sungur ağabeye Üstad için, "selam ve hürmetimi bildirin" diye tembih etti. Sungur ağabeyin Üstad'ın yanından geldiğini biliyordu.

Hocam Ali Fuat Başgil'in tespitine ben de katılıyorum. Bu tercüme işi yapılmalı ama İslam kültüründe ıstılah çoktur; tam tercümesi mümkün olamaz. Mesela "tefani" kavramı Fransızca ve Fransız kültüründe yoktur, bunu nasıl tercüme edeceğiz?

Bizim bu ziyaretlerimiz basın diline düştü. Bilhassa o zamanki Vatan Gazetesi "Ali Fuat Başgil gericileri topluyor, onlara ders veriyor" diye yazmaya başladı. Ali Fuat Başgil hocam da ilmiyle, kültürüyle otoriter bir adamdı; bunlara hiç aldırmadı. Sonradan bu iddialara cevap verdi. "İrtica yaygaracıları" başlıkla yazısı meşhur oldu. Ve bu yazı birkaç defa gazetelerde yayınlandı. "Masonlar Müslüman Türkün diniyle alay ediyor, basın mensupları da onlara kolaylıklar sağlıyor mealinde" basın yoluyla cevaplar vermişti.... Böyle bir otoritenin bunları yazması çok büyük yankı uyandırmıştı.

O zaman Vatan Gazetesinin sahibi Ahmet Emin Yalman, Ali Fuat Başgil'le alay etmek istedi... Ona öyle cevap bir verdi ki; "muarızlarımın bende hazmedemediği şey, çok sağlam ilmi otoritem ve çok güzel Türkçemdir; onları çatlatan, boğazlarını düğümleyen bir özelliktir, bu..." şeklinde cevaplar... Gıki çıkmazdı kimsenin... Son senelerinde din ve vicdan hürriyeti, gençlerle, lâiklikle ilgili çok orijinal eserler verdi. Allah rahmet eylesin, ibadeti olan bir insan değildi, fakat çok vicdanlı, inançlı birisiydi.

Prof. Başgil, Yalmana Başgil yurda döndü ve dün cevabını verdi savcılık harekete geçti

Yalman'ın savcılık harekete geçtiği öğrenildi. Başgil'in savcılık tarafından tutulduğu öğrenildi. Başgil'in savcılık tarafından tutulduğu öğrenildi. Başgil'in savcılık tarafından tutulduğu öğrenildi.

Yalman'ın savcılık harekete geçtiği öğrenildi. Başgil'in savcılık tarafından tutulduğu öğrenildi. Başgil'in savcılık tarafından tutulduğu öğrenildi.

İsviçre'de yayınladığı kitaplar dolayı 5 yıl hapis istenen Başgil Sorgu Kuvveti'ne teslim oldu

Ali Fuat Başgil, İsviçre'de yayınladığı kitaplar dolayı 5 yıl hapis istenen Başgil Sorgu Kuvveti'ne teslim oldu. Başgil'in savcılık tarafından tutulduğu öğrenildi. Başgil'in savcılık tarafından tutulduğu öğrenildi.

Prof Ali Fuat Başgil'in mücadele hayatını özetleyen gazete haberleri

Sonunda maalesef çok eziyet ettiler Ali Fuat hocaya. Hayatının son senesinde 1960 Ekim ayında askeri ihtilal hükümeti onu görevden aldı; çok üzüldü hocam buna. Ben o zaman ziyaretine çok gittim. O zaman asistanım, kitabını da ders kitabı olarak okutuyorum, okutmaya devam ettim. Hatta kitabını onun namına ben satıyordum.

Küstü, muğber oldu ve İsviçre'ye, Cenevre'ye gitti. İsviçre'nin Cumhurbaşkanı onun okul arkadaşımı. Orada boş durmadı, gazetelere makaleler gönderirdi. Yazılarında Demokrat Partinin masumiyetini, ihtilalcıların zulmünü anlatan Fransızca bir kitap yazdı. Bunu bizim Fakültenin bir asistanı, makale halinde yazıp götürüp Cumhuriyet Gazetesine

jurnalleyince hakkında dava açtılar. Türkiye'ye geldi, Balmumcu nezarethanesine aldılar. O sırada (1961) seçim yapılacaktı; Adalet Partisinden aday gösterdiler, bağımsız Samsun Senatörü oldu. Sonra Cumhurbaşkanı seçimi vardı, Cemal Gürsel komaya girince bunu aday gönderdiler. Fakat gerçekleşmedi... Bir gece içinde askerler ona baskı yaptılar, tehdit ettiler ve vazgeçirdiler. Senatörlükten de istifa edip tekrar İsviçre'ye gitti. O sırada bir gazetenin, "Bu millete bıraksan ya Said Nursi'yi ya da talebesi Ali Fuat Başgil'i Cumhurbaşkanı yapar" diye yazmış olduğu aklımda kalmış. Çok üzülmüştü, bir müddet sonra tekrar Ülkeye geldi ve 1967 senesinde vefat etti.

AĞABEYLERLE İSTANBUL BAYRAM ZİYARETLERİ

İstanbul'da benim organize ettiğim bayram ziyaretlerimiz olurdu, nur talebeleri olarak. Mesela; Salih Tuğ, Bekir Sadak, Mahir İz, Nureddin Topçu, Ayhan Songar gibi şahsiyetlere kalabalık şekilde, 30 kişi gibi giderdik. Birkaç kere Necip Fazıl beye de gittik. Ekseriya evler küçük olduğundan omuz omuza otururduk. İşte o sana verdiğim Sultanahmet önündeki fotoğraf da Salih Tuğ'dan dönüşte çekilmişti. Bunların hepsinin Üstad'a çok saygıları vardı. Mahkemelere verdikleri bilirkişi raporları hep müspet olmuştu bu aydın zevatın.

Necip Fazıl'a bir ziyaretimizde Sungur ağabey de vardı; Necip Fazıl Risale-i Nur'u sadeleştirme, açıklamalı yazma gibi bir niyetini söyledi. Sungur ağabey "Üstad'ımız buna razı değil, yapmayın" dedi. Bu ziyaretler 20 senelik bir yelpaze içinde iki bayramdan hesap edersek kırk defa olmuştur. Ziyaretlerimizde Av. Bekir Berk, Ahmet Aytimur, Dr. Sadullah Nutku, Ahmet Gümüş, Zeki Demir, Halil Küçük, Üzeyir Şenler, Kemal Vardarlı, Rüştü Tafral, M. Emin Birinci, Mehmet Kutlular, Bayram Yüksel ağabey, Sabahaddin Aksakal, Dr. Yaşar Çil, Halil Yürür, Hüseyin Kileci vs. oluyordu...

Bir de, bilhassa Yusuf El Kardavi gibi âlimler, tanınmış Arap turistler geldiğinde, haber aldığımızda hemen ziyaretine giderdik. Zübeyir ağabey o zaman bulunurdu. Bunlara daha küçük grupla giderdik. Bir hediye alıp ya otele gider veya bir derse, yemeğe davet ederdik onları. Arapçaya çalıştığım için randevuları ben ayarlardım... Asistanlık görevim yanında bir taraftan da yavaş yavaş Arapça öğreniyordum ben; seneler sürdü bu şekilde öğrenmem...

Servet Armağan'ın anlattığı bayram ziyaretlerinden Prof. Salih Tuğ'un evinden dönerken Ayasofya önünden bir hatıra.. Başta Bayram Yüksel, Av. Bekir Berk, Servet Armağan olmak üzere o zamanki nur talebelerinden bazıları

RİSALE-İ NUR ÇALIŞMALARIM

İslam Hukuku ve İslam ekonomisi ile ilgili çok sayıda kitaplarımın yanında Risale-i Nur'la ilgili çalışmalarım da var:

"Hak arama hürriyeti ve Said Nursi" diye bir kitabım çıktı. Bu kitabı 'Prof. Dr. Lütfü Serdar' müstear ismiyle yazdım. Said Nursi'nin hakkını arayan, idarî ve yargı mercilere başvuran bir insan olarak; bekçi, sağlık kurulu, kaymakam, savcı, hâkim, Başbakan, Reisicumhur vb. nezdinde hakkını arayan bir vatandaş olarak ele aldım. Ve başvurularını, hakkını aramasını hukuki açıdan tahlil ettim. Bu kitap "Hak arama, düzeltme ve cevap hakkı"nın kullanımını gösterir... Bunları sistematik şekilde ilk defa yapmış oldum. Anayasa Hukukçusu olarak sistematize ederek sıraya koydum; Dilekçeleri... Yargı mercileri... Kullandığı dil... Kavramlar... Adalet... Cumhuriyet... Hürriyet... Vb...

"Risale-i Nur'un Dil Özellikleri" diye de bir kitap yazdım. Bu da ilk defa ele alınan bir mevzudur. Daha pek çok çalışma yapılması gereken bir sahadır Risale-i Nur'un dil özellikleri.

Bizim fakültenin bilimsel dergisinde üç tane makale yazdım ben; birisi çevre sağlığı ile ilgili 30. Lem'anın İsm-i Kuddus bahsinden istifade ettim. Bunu basmazlar diyordum ama çok beğendiler, teşekkür mektubu da gönderdiler. Orada ayet, hadis ve Üstad'ın orijinal ifadelerini aldım. Orada Üstad, leş yiyen hayvanlardan, kandaki alyuvarlara, akyuvarlara; gözkapaklarının gözleri temizlemesinden, bulut süngerinin zemin bahçesine su serpip yatıştırmasına, göğü parl parl yapmasına atlamıştır. Bu zihnî bir dehadır yani... Oradan oraya nasıl geçmişti? Bir zekâ ötesidir... Bunu bir makale tarzında yazıp fakülte yayın ekibine verdim. Tebrik ve teşekkür mektubu aldım. Bu bilgileri nasıl bir araya getirdiğime şaşırdılar. Hatta "Hadi siz Risalelerden aldınız, peki o nasıl bu konuları böyle işleyebildi?" diye şaşırdılar. Resmî olarak bundan haz etmeseler de onların ilmi, bilimsel dergilerinde basıldı. Bu makale, çevre mühendisliği derslerinde dikkatle okunup tekrarlanmıştır.

Mesela; 3. Şua Münacat Risalesi, baştan sona hitabet sanatının şaheser bir örneğidir... Belagat üzerinde de bir çalışmam olacak. Bediüzzaman Sempozyumuna sunduğum "Adalet Arayan Said Nursi" başlıkla incelememi de burada saymam gerekir. Yine Fakültemin dergisinde yayınlanan "İslam Hukukunda Sınır aşan uluslararası Sular" başlıklı makalemde de Risalelerden istifade etmişimdir.

Şimdi elimde 27. Lem'a var. Malum bu risale Üstad'ın 1935 Eskişehir Davasındaki müdafaalarıdır. Onun üzerinde çalışıyorum, araştırıyorum. Bu konu da hiç ele alınmamış... Hatta 27. Lem'a ders ve dersanelerde bile çok okunmuyor.

Risalelerde bu müdafaanın tamamı yok. Sadece bir kısmı Tarihçe-i Hayat'ta neşredilmiş. Orada Üstad kendisi gibi talebelerini, özellikleriyle beraber her birini tek tek savunuyor. Ben bunları muhtelif arşivlerden, kişilerden buldum topladım. Yalnız mahkeme arşivlerinde bulamadık bunları; sadece mahkeme kararları elimizde yok, onlara ulaşamıyoruz. Belki de bunlar imha edilmiş arşivden. Bunu, arşivlere bakanlar "Seka Kâğıt Fabrikasına gönderildi" şeklinde söylüyorlar. Belki de çürüdü gitti. Mesela sorgu hâkiminin, savcının iddianamesi yok ortada veya biz ulaşamıyoruz. Üstad "sorgu hâkimliğinde verdiğim müdafaa zapta geçti" diyor, fakat nerde onlar. Tam otantik bir nüshasını bulamadık. Muhtelif eski ve yeni yazıyla ben bulabildiklerimi topladım. Tabir caizse üçte ikisi yok elimizde halen. Hatta mahkemenin ve temyiz kararları da yok. Şimdilik bulamadık, belki ileride bulunur mu, bilemiyorum. Üstad neler söylemiş, Anayasa hukuku yönünden bunun değeri bizim çalışma nedenimiz. Belagat üzerine de...

DEVLETE SAİD NURSİ'YE İADE-İ İTİBAR TEKLİFİNDE BULUNDUM

Çıkacak kitabımın son kısmında Said Nursi'ye iade-i itibar teklifinde bulundum. İade-i itibar çok nadir olan, belki bir devletin hayatında birkaç kere yapabileceği bir şey. Devletin seneler sonra, biz hata yaptık deyip bir itibar sağlamasıdır iade-i itibar. Zor bir şey, ama ben bunu bekliyorum. Çok ikna edici bir hazırlık yaptım. Bakanlar Kurulunun kararname çıkarması yeterli, Meclis kanun da çıkarabilir. Bu çalışmalarım devam edecek. Okuyan bir insan olarak Türkçemi geliştirdim, Risale-i Nur'dan çok istifade ettim.

Gençlerin, Risale-i Nur'u orijinalinden, kelime ve istihlaları öğrenerek okumalarını tavsiye ediyorum. İnsanların iman, ibadet hususunda takviye almaları gerekiyor. Bunu da Risale-i Nur'da mükemmel olarak veriyor...

Risale-i Nur'un bana kazandırdıklarına bir misal vereyim: Yakınlarda yapılan Diyanet İşleri Başkanlığının tertiplediği bir şûra vardı.5.Din Şurası ismiyle Ankara'da Eylül 2009 da toplandı. Ben din adamı olmadığım halde oraya davet edilen kimse oldum. Orada Kur'an, ayet, hadis ibarelerini okurken hocalar hayret ettiler. Orijinal Arapça olarak okudum bunları... Sonradan düşündüm ve Rabbime şükrettim. Bunu Risale-i Nur okumama, mütalaa etmeme borçlu olduğumu anladım. Hatta oradaki hocalara da söyledim bunu. Düşünün, hepsi akademisyen; Arapçayı, fikhı, tefsiri çok iyi bilen şahsiyetlerin bulunduğu bir salon; orada 50-100 kişi düşünün... Onlara Risale-i Nurdan istifade ettiğimi söyledim...